

OTOMOBİL^{VE} YILDIRIM

Günümüz koşulları içinde otomobil çok yaygın bir vasıta olmuştur. Her türlü hava şartlarında kullanılan bu araç; trafik kazalarına karşı alınan ve pasif emniyet diye tabir edilen tedbirler dizisi dışında bazı meteorolojik olaylara, bilhassa yıldırım düşmesine karşı içinde bulunan yolcuları ne dereceye kadar emniyetle korur? Bu sorunun cevabını Tübingen üniversitesi profesörlerinden Dr. Richard Mühleisen ile yapılan konuşmada yeterince bulacağınızı umarım :

Soru : *Otomobilde yıldırım çarpma tehlikesi var mıdır ?*

Cevap : Hiç bir şekilde yoktur, zira saç karoseri otomobilde yıldırım çarpmasına karşı bir koruyucudur. Çarpma esnasında yıldırımın oluşturduğu yüksek elektrik akımı taşıtın dış cidarı üzerinden ve ıslak tekerleklerden toprağa geçerek devreyi tamamlar. Bu sayede taşıtın içindeki yolcular da yıldırımdan etkilenmemiş olur. İmpuls varı akım akışında bir olay vardır ki, bu durumda akım, taşıtın metal cidarında saçın tüm kalınlığı boyunca değil üst yüzeyinde ince bir tabakadan akar.

Soru : *Peki, içerdeki yolcu karoseriye içerden temas ederse bir şey olmaz mı ?*

Cevap : Pek değil, potansiyel farkı bir miktar kendini gösterir, ancak çok küçüktür, zararsızdır.

Soru : *Eğer, yıldırım radyo antenine de tesadüf ederse aynı şeyler söz konusu olur mu ?*

Cevap : O zaman, eğer içerde radyoya yakın bir kişi var ise, bu kişiye radyo üzerinden şerare atılabilir. Zaten pratikte radyo anteni bu tip havalarda yegâne tehlike kaynağıdır.

Soru : *Radyo anteni ile yağışlı ve şimşekli bir havaya girildiğinde ne yapmalı ?*

Cevap : Mümkün mertebe en kısa zamanda anteni indirmek gerekir. En doğru hareket budur. Bilhassa çıplak bir yolda (şehirlerarası otoban) giderken mümkün olduğu kadar çabuk anteni içeri çekmek gerekir.

Soru : *Şimşek çakarken de mi ?*

Cevap : Hayır, gökte şimşek çakıyor ise bundan katıyetle sakınılmalıdır. Aksi halde hayati tehlike mevcuttur. Yıldırım düşmesi esnasında dışarıdan arabaya temas edilmesi ölüm tehlikesi yaratır. Hatta eğer taşıtın yakınlıklarına düşse dahi araba ile yer arasında tehlikeli bir yüksek gerilim oluşabilir. Bu yüzden bu gibi durumlarda arabayı terk etmemelidir.

Soru : *Üstü kısmen veya tamamen acılabilen tavanlı taşıtlar da yıldırım çarpmasına karşı emniyetli midir ?*

Cevap : Metal kapaklı tavanlarda tehlike yoktur. Kumaş veya suni kumaşdan tavanlarda da tehlike o kadar çok değildir; zira bu gibi tavanların karoseriye tutturulduğu yerlerde yeterli metal bağlantı elemanları mevcuttur. Bu gibi taşıtlarda tehlike, metal olmayan yüzey alanı büyüdükçe artar.

Soru : *Demek ki herşeye rağmen otomobil yağmurlu ve şimşekli havalarda en iyi koruyucudur ?*

Cevap : Evet, en iyi koruyucudur. Yalnız bir tek tehlikeli durum vardır ve bu da çok seyrek ortaya çıkar : Yıldırımın düştüğü anda henüz tekerleklerin kuru olması duru-